Ὁ κ. Γκίκας θέλησε μονάχος του κι ἀπὸ ἄλλη μεριὰ νἆναι τὸ βιβλίο του ἄσκημο· ἀπὸ τὴ γλωσσικὴ μεριά. Γιατί δὲν τὄγραψε σὲ γλῶσσα ὁμοιόμορφη, ἄξαφνα στὴ δημοτική, ποῦ σ' ἀρκετὲς μερὲς δείχνει ὅτι τὴν ξέρει πολὺ καλά; Προτίμησε τὴν ἀνάκατη γλῶσσα. Μὰ νὰ ποῦ τὸν ἔφερε ἡ προτίμηση αὐτή. Μιὰ ἀπόδειξη ἀκόμα ὅτι τὸ γλωσσικὸ αἴσθημα βαδίζει πλαὶ μὲ τὸ τεχνικό. Ὁ ἀληθινὸς καλλιτέχνης τὸ βλέπει εὔκολα αὐτὸ καὶ τὸ νοιώθει. Κ' ἕνα βιβλίο ποῦ κλεῖ μέσα του τὴ γλωσσικὴ ψευτιά, δὲν μπορεῖ παρὰ καὶ στὴν τεχνική του ὄψη νἆναι ψεύτικο. Γι' αὐτὸ τὰ δηγήματα τοῦτα ἂν γράφουνταν καὶ στὴν καθαρεύουσα τὴν ἀγνή, τὴν ἴδια ἐντύπωση θὰ μᾶς ἔκαναν. Νὰ περιμένουμε πῶς ὁ Β' τόμος τοῦ κ. Γκίκα θὰ εἶναι καλήτερος; Ἂς τὸ ἐλπίζουμε.

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η ΖΩΗ ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

6

ΤΟ ΝΗΣΑΚΙ ΜΑΣ

Α'.

Γύρω τριγύρω θωρεῖς ἕνα στεφάνι ἀπὸ κάτι νησάκια μικρά, ποῦ στὴ μπουνάτσα ἀπὸ μακριὰ σοῦ φαίνουνται σὰν πάπιες στὰ νερά, κι' ἀπὸ κάτι βράχους ὁλόξερους, ποῦ πολλὲς φορὲς τοὺς πνίγει ἡ φουρτοῦνα τοῦ χειμῶνα μὲ τὰ μανιωμένα κύματά της καὶ τοὺς τρελλοὺς ἀφρούς της. Στὴ μέση σὰν ἕνα βραχόνησο πιὸ μεγάλο ἔχει ὑψωμένη τὴν κορφοῦλά του τὸ μικρό μας νησάκι, τὸ Καστελλόριζο, ποῦ στὴν ἀρχαιότητα ὀνομαζότανε *Μεγίστη*. Τὸ μόνο καὶ ξεχωριστὸ στολίδι του εἶναι τὄμορφο λιμανάκι του, ποῦ βλέπει κατὰ τὸ βοριὰ ἀντικρὺ στὸν Ἀντίρελλο καὶ ποῦ γέννηκεν αἰτία ἀπὸ τὰ πιὸ παλιὰ χρόνια ἀκόμα νὰ κατοικηθῇ ὁ ἄγονος αὐτὸς βράχος. Γιατὶ χωρὶς τὸ ἀσφαλέστατο αὐτὸ λιμανάκι του θὰ εἴταν ἐξάπαντος ἔρημο τὸ νησάκι μας, ποῦ μήτε δάση ἰσκιωμένα ἔχει, μήτε λιβάδια καταπράσινα, μήτε χωράφια σπαρτωμένα, μήτε πεδιάδες γεμᾶτες χλωρωσιά. Μονάχα βουνάκια φαλακρὰ καὶ βράχους ἄβατους τὸ πιὸ πολὺ καὶ γκρεμοὺς φοβεροὺς καὶ ρυάκια ξερὰ εἶναι καταδικασμένο νὰ βλέπῃ τὸ μάτι τοῦ φτωχοῦ νησιώτη, ποῦ ἀναγκάζεται νἀνασύρῃ τὴν παρηγοριὰν ἀπὸ τὴ μάνα του τὴ θάλασσα καὶ τὸν οὐρανὸ τὸν πατέρα του. Λίγα μόνο δέντρα, τὰ πιὸ πολλὰ ἐλιές, καὶ κἀμπόσα χαμόκλαδα καὶ μία χλόη ἀραιὴ κι' ὁλόφτωχη σκεπάζουν τὴ γύμνωση τοῦ ξεροῦ αὐτοῦ νησιοῦ, ποῦ μας ἔδωκεν ἡ ἄστοργη Μοῖρα γιὰ παντοτεινὴ κατοικία, καὶ πολὺ ὀλίγοι κῆποι καὶ καμπόσ' ἀμπέλια παρουσιάζουν ἀνθισμένην ὄψη καὶ δείχνουν τὸ χρῶμα τῆς ξηρᾶς τὸ πιὸ γλυκό, τὸ πράσινο. Ἀλλοίμονο!

Κι' ὅμως πόσην ἀγάπη δὲν κρύβουν γιὰ μᾶς οἱ βράχοι αὐτοί, ποῦ εἶδαν τὰ πρῶτ' ἀβέβαια βήματά μας, κι' ἄκουσαν τὰ πρῶτα παιδιακίσια τραγούδια μας κι' ἀντήχησαν τὶς πρῶτες ἀληθινὲς χαρές μας! Καὶ πόσο μᾶς μαγεύει ἡ φτωχικὴ αὐτὴ φυτρωσιὰ ποῦ ρίχνει τὸν ἴσκιο της στοὺς καημένους ἀπὸ τὸν Ἥλιο βράχους τοῦ νησιοῦ μας καὶ ποῦ μᾶς ἀποκοίμησε κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα της, ἀφίνοντας τὸ θαλασσινὸ ἀγέρι νὰ μᾶς γλυκοδροσίζῃ!

Ὅταν εἴμαστε ριγμένοι στὴν ἄστοργη τῆς ξενητειᾶς ἀγκάλη, μὲ τί πόνο θυμούμαστε τὸν ἀγαπημένο αὐτὸ βράχο, ποῦ νοματίζεται πατρίδα καὶ ποῦ ἡ θύμησή του μᾶς φέρνει στὸ νοῦ τὶς πιὸ γητεῦτρες στιγμὲς τῆς περασμένης μας ζωῆς. Καὶ μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε μὲ τί λαχτάρα τὸ ναυτόπουλο, ἀπάνω στὸν κάσσαρο τοῦ καραβιοῦ ξαπλωμένο, ἐνῷ ὁ ἀγέρας φυσᾷ πρύμνα, νοσταλγεῖ τὰ βουνάκια τοῦ νησιοῦ μας καὶ βρέχοντας τὰ ἡλιοκαμένα μάγουλά του μὲ δάκρυα μαργαριτάρια, τραγουδεῖ:

Καημένο Καστελλόριζο, ψηλὰ 'ναι τὰ βουνά σου
κι' ὄμορφες εἶν' οἱ κοπελιὲς ποῦ κόβουν τὰ κλαδιά σου.
Ἄραγες θὰ τἄξιωθῶ τοῦ τόπου μου τὰ μέρη
τῆς γειτονιᾶς τὶς ὄμορφες καὶ τὸ δικό μου ταῖρι;
Καημένο Καστελλόριζο, πόχεις πολλὰ καράβια
ἔχεις κορίτσια ὄμορφα καὶ ναῦτες παλληκάρια.
Ὁλόπικρ' εἶν' ἡ ξενητειά, πικρὸ τὸ ξένο χῶμα,
ὅλα πικρὰ τῆς ξενητειᾶς καὶ τὰ λουλούδια ἀκόμα.

Β'.

Τὸ νησάκι μας ζῇ ἀπὸ τὴ θάλασσα. Ὅλοι πάνω κάτω οἱ νησιῶτές μας εἶναι ναυτικοί. Ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ ρίχνουνται στὸν ἀγῶνα τῆς θάλασσας. Τὸ πιὸ πολὺ μέρος τῆς ζωῆς τους σβύνει μέσα στοῦ καραβιοῦ τὴν ἀγκαλιά, κάτω ἀπὸ τὶς σταύρωσες καὶ τὰ σκοινιά. Συνειθισμένοι τόσο στὶς τρικυμίες τῆς «γλυκοκυματούσας πικροθάλασσας», ὅσο καὶ στὶς ἀντάρες τῆς ζωῆς, εἶναι σ' ἀπίστευτο βαθμὸ ἥμεροι κ' εἰρηνικοί. Ἡ καρδιά τους εἶναι γεμάτη γλυκάδα κι' ἀγάπη ἀπέραντη σὰν τὸν ὁρίζοντα ποῦ κάθε μέρα βλέπουν τὰ ναυτόπουλά μας. Μέσα στὴν τραχύτητα ποῦ βλέπεις πολλὲς φορὲς στὰ λόγια τους, ξεδιαλίζεις μιὰ καλωσύνη καὶ μιὰ παιδική, ἔτσι νὰ πῶ, ἀθωότητα. Αἰώνων πολιτισμὸς δὲ θὰ ἡμέρωνε τόσο τοὺς ναυτικοὺς πληθυσμοὺς τῆς φυλῆς μας. Στολισμένοι ἀπὸ κάθε γενναῖο συναίσθημα κι' ἀπὸ κάθε ἀρετή, ὑπομονή, φιλοστοργία, δικαιοσύνη, πατριωτισμό, ἐλπίδα κ' οἰκονομία, κερδίζουν τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἐκτίμησή σου, εὐθὺς ποῦ θὰ τοὺς γνωρίσῃς.

Ὅλοι καλὲς καρδιές. Χαρούμενοι κι' ἀίωνα χαρούμενοι. Πάντα γελοῦν, πάντα τραγουδοῦν, πάντα χωρατεύουν. Κάνεις κέφι νὰ τοὺς ἀκοῦς νὰ σου διηγοῦνται κάτι κομμάτια ἀπὸ τὴ ζωή τους. Ἐκεῖ παίρνουν καὶ δίνουν τὰ μπρίκια, οἱ ἀνέμοι, τὰ ξάρτια, τὰ κύματα. οἱ βροχές, οἱ μπουνάτσες, οἱ κόρφοι, τὰ λιμάνια, οἱ ράντες, οἱ στεριές, οἱ γουλέττες.

Καὶ κρύβουν μέσα στὴν ψυχή τους οἱ νησιῶτες μας κάτι ποῦ δέν τους ἀφίνει νὰ μείνουν μιὰ ὥρα ἥσυχοι κ' εὐχαριστημένοι σὲ κεῖνο ποῦ θωροῦν. Τὸ ἀνήσυχο τῆς ψυχῆς, ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ σημαντικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς φυλῆς μας. Σὰν εἶναι στὴν πατρίδα γυρεύουν τὸ ταξεῖδι, σὰν εἶναι στὰνοιχτὸ πέλαγο ποθοῦν τὴ στεριά, σὰν εἶναι στὸ σπίτι περιμένουν μ' ἀνοπομονησία τὴν ὥρα ποῦ θὰ τσουρμάρουν καὶ θἀνοίξουν τὰ πανιὰ γιὰ τὸ ταξεῖδι. Περίεργο. Στὴ μπουνάτσα νὰ θέλουν τὴ θαλασσοταραχὴ καὶ στὴν τρικυμία νὰ παλεύουν σὰν ἥρωες γιὰ τὴ γλυκειὰ ζωὴ ζητῶντας τὴν ποθητὴ γαλήνη.

(Ἀκολουθεῖ)

Καστελλόριζο Μ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΔΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ

ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 82

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Ἕνα περίεργο. Δυὸ «Ἀντιγόνες» ξετιναχτήκαν σαμε τώρα μέσα στὸ «Νουμᾶ», κ' οἱ δυὸ μεταφρασμένες ἀπὸ Γυμνασιάρχηδες.

— Ἡ μιὰ στὸ περασμένο φύλλο, καὶ ἡ ἄλλη στὸν ἀριθμὸ 69 (μεταφραστὴς τῆς δεύτερης ὁ Γυμνασιάρχης Πρωτοπαπᾶς καὶ ξετιναχτής του ὁ συνεργάτης μας Κώστας Παρορίτης).

— Εὐχόμαστε νὰ βρεθοῦν κι ἄλλοι Γυμνασιάρχηδες νὰ ρηχτοῦνε τῆς «Ἀντιγόνης». Τέτια γλέντια σχολαστικὰ πρέπει νἀκριβοπληρεώνουνται.

— Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ Ρούσσικα καράβια ποὺ βούλιαξε ὁ Τόγκος βρισκότανε καὶ τὸ ταμεῖο τῶν Πανσλαβιστῶν.

— Ἀπ' αὐτό, καθὼς γνωρίζετε, πληρώνουνται οἱ δημοτικιστάδες.

— Τὴ θλιβερὴ εἴδηση μᾶς τὴν ἀνάγγειλε μὲ κρυπτογραφικὸ τηλεγράφημα ὁ Ποποδονότσεφ, ποὺ αὐτό, λέει, τὸν ἐμποδίζει νὰ στείλει καὶ στὸν Παπαντωνίου τὰ ρούβλια ποὺ τοῦ εἶχε τάξει γιὰ τὴν ἐλεγεία του στὸ «Πετροπαβλόσκη».

— Ἕνα πρόγραμμα ἀνθρωπινό, σὲ ζωντανὴ γλώσσα γραμμένο, δημοσιέψε ὁ θίασος τοῦ «Ἀθήναιου».

— Καὶ μόλο μὲ τὸ πρόγραμμά του μᾶς πείθει ὁ καλὸς θίασος πὼς ὅ,τι τάξει θὰν τὸ κάνει, γιατὶ ἂν εἶχε σκοπὸ νὰ γελάσει τὸν κόσμο θὰν τοῦ μιλοῦσε μὲ τὴν καθαρεύουσα.

— Σταλλο φύλλο θὰ δημοσιέψουμε ἕνα ἄρθρο τοῦ Νιρβάλα γιὰ τὸ Ρωμαϊκο θέατρο ποὺ δημοσιεύτηκε Ρούσσικα στὴ «Ζυγαριὰ» τῆς Μόσκας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ἱδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὴν Γερμανίαν-Βερολῖνον

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ

Φράγκα χρυσᾶ 10,000,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὑποκαταστήματα:

Ἐν Κων)πόλει, Σμύρνῃ, Θεσσαλονίκῃ, Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Πρακτορεῖον ἐν Ἀμβούργῳ

Ἐνεργεῖ προεξοφλήσεις, εἰσπράξεις γραμματίων, τηλεγραφικὰς πληρωμάς, ἀγορὰν καὶ πώλησιν συναλλαγμάτων, ἐκδίδει πιστωτικὰς ἐπιστολὰς (lettres de Crédit) δι' ὅλην τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀνατολὴν καὶ πᾶσαν ἄλλην χώραν, ἀγοραπωλησίας χρεωγράφων παντὸς εἴδους, χορηγήσεις δανείων καὶ ἀνοικτῶν λογαριασμῶν ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων καὶ ἐμπορευμάτων, καὶ ἐν γένει ὅλας τὰς χρηματικὰς ἐργασίας καὶ ὅλας τὰς τραπεζικὰς παντὸς εἴδους.

Τμῆμα καταθέσεων

Ἡ Τράπεζα δέχεται καταθέσεις εἰς χρυσὸν καὶ τραπεζογραμμάτια πληρώνουσα

Διὰ καταθέσεις εἰς χρυσὸν

2 ο)ο ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν
2 1)2 ο,ο » μετὰ τρεῖς ἕως ἓξ μῆνας
3 ο)ο » » ἓξ μῆνας ἕως 2 ἔτη

Διὰ καταθέσεις εἰς τραπεζογραμμάτια

2 1)2 ο)ο ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν
3 ο)ο » μετὰ τρεῖς ἕως ἓξ μῆνας
3 1)2 ο)ο » » ἓξ μῆνας ἕως 2 ἔτη

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Σπ, Μελ. Λυπούμαστε, μὰ δὲ μᾶς κάνουν. Τὸ ἐπίγραμμα μάλιστα σ' ἕνα κρανίο τὸ βρήκαμε πὼς εἶναι γραμμένο γιὰ ἕνα κρανίο... ἀδειανό. — κ. Ρωσσόφιλο. Τὸ «Πετροπαβλόσκ» δὲν εἶναι τυπογραφικὸ λάθος. Ἔτσι λέγεται Ρούσσικα καθὼς βεβαίωσε τὸν Παπαντωνίου ὁ φίλος Ρωσσολόγιος κ. Ἀγαθ. Κωνσταντινίδης. — κ. Φιλ. Φιλ. Νὰ μᾶς πεῖτε πρῶτα τ' ἀληθινό σας ὄνομα κ' ἔπειτα βλέπουμε. Μήπως εἴσαστε δῶ καὶ λίγους μῆνες στὴ Ἀεψίνα καὶ μᾶς γράφατε ἀπὸ κεῖ;